EU-lande kvier sig ved at tage den økonomiske risiko for at bruge Ruslands indefrosne penge. Men der findes en løsning, siger to norske økonomer: Lad Norge tage risikoen.

Norske økonomer: Lad Norge tage risikoen for russiske aktiver

Ukraines præsident Volodomyr Zelenskyj var onsdag på lynvisit i Norge og Sverige forud for, at han deltager i et EU-topmøde i Bruxelles torsdag. I Norge mødtes han med statsminister Jonas Gahr Støre i lufthavnen, som lovede Ukraine en lille milliard kroner til at klare vinterens kulde. Foto: Javad Parsa/Ritzau Scanpix

KARIN AXELSSON, BRUXELLES
EU-korrespondent for Politiken i Bruxelles

LYT TIL ARTIKLEN
GEM ARTIKLEN

INTERNATIONALT
23. OKTOBER 2025, 08.47

INDLÆG I SAMTALEN

Ukraine har et stort behov for penge. Og EU-ledere skal på et topmøde torsdag diskutere den mest nærliggende løsning: at bruge de russiske milliarder, som ligger indefrosset i Belgien, til at udstede et lån til Ukraine, som kan sikre landet de kommende to år.

Men det er også kontroversielt. For Belgien har stillet som betingelse, at de andre EU-lande stiller garanti for lånet, så belgierne ikke står med risikoen alene, hvis Rusland en dag sagsøger. Det er mildest talt ikke populært på et tidspunkt, hvor Frankrig og en række andre lande kæmper med røde tal på statsbudgettet. Og det risikerer at gå ud over deres kreditværdighed.

Derfor har den franske præsident, Emmanuel Macron, krævet, at der skal findes en skudsikker model. Altså, en model hvor Frankrig hverken risikerer sin kreditværdighed eller en senere stor regning fra Rusland.

ANNONCE
Spanien er Europas nye vækstlokomotiv

Annonce

Ifølge to norske økonomer er der en løsning, som ligger ligefor: At Norge påtager sig risikoen for lånet til Ukraine og dermed aflaster trængte lande som Frankrig. Enten ved at garantere selv for hele lånet eller ved at dele risikoen med EU.

> **Norge har en interesse i, at EU-landene beholder deres kreditværdighed**
>
> Håvard Halland, professor i finans på Edinburg Business School

»Norge kan, selv om det ikke er EU-medlem, spille en afgørende rolle, for vi kan prale af den mest solide kreditvurdering i Europa – sandsynligvis overalt – takket være vores oliefond på 20.000 milliarder kroner. Så Norge kunne på egen hånd påtage sig den risiko, der er forbundet med ny ukrainsk gæld – også uden at det går ud over Norges kreditværdighed«, skriver de to økonomer Håvard Halland, professor i finans på Edinburgh Business School, og Knut Anton Mork, professor emeritus på Norges Tekniske og Videnskabelige Universitet, i en kronik på sitet Project Syndicate.

Stadig pinligt

Over for Politiken uddyber de to økonomer.

»Norge har en interesse i, at EU-landene beholder deres kreditværdighed, for det har betydning for Europas adgang til kapital til oprustning og altså evne til at forsvare sig selv, og dermed også betydning for Norges sikkerhed«, siger Håvard Halland, mens Knut Anton Mørk vurderer risikoen for Norge som meget lille.

»Vi påstår ikke, at det er gratis for Norge, men at det på den korte bane ikke koster noget at stille denne garanti. Selvfølgelig er der en langsigtet risiko i det tilfælde, at Rusland igen skulle få et legitimt krav på disse penge, men vi vurderer den til at være meget lille«, siger han.

FAKTA:

Norges Ukraine-støtte

Norge tjente mere end 800 milliarder danske kroner i ekstraprofitter i 2022 og 2023 alene på at sælge gas til Europa siden Ruslands invasion af Ukraine. Det viser tal fra det norske finansministerium.

Til gengæld mener de to økonomer, at Norge har moralsk pligt til at gøre det.

> **»Jeg synes stadig, det er pinligt, og jeg er ikke stolt af det**
>
> Knut Anton Mørk, professor emeritus på Norges Teknisk-Naturvidenskabelige Universitet

»Norges kyniske nærighed over for Ukraine har skadet landets globale omdømme, ikke mindst i øjnene på de skandinaviske nabolande. Selv om støtten til Ukraine er steget for nylig, er det stadig kun en brøkdel af de samlede beløb for landets krigsprofit«, skriver de i kronikken med henvisning til de mere end 800 milliarder kroner, Norge tjente i ekstraprofit på at sælge gas til EU-lande under energikrisen i 2022-2023.

Norge øgede i marts Ukraine-støtten fra de bevilgede 22 til 54 milliarder kroner i kølvandet på internationalt pres. Og på et lynvisit i Norge onsdag fik Ukraines præsident, Volodymyr Zelenskyj, et løfte om knap en milliard kroner mere til strøm og varme over vinteren. Men det imponerer ikke de to norske økonomer.

»Det svarer rundt regnet til det årlige afkast af den krigsprofit, som den norske regering valgte at putte i oliefonden i stedet for at donere til Ukraine«, siger Håvard Halland, mens Knut Anton Mørk konstaterer.

»Jeg synes stadig, det er pinligt, og jeg er ikke stolt af det. Vi kunne have gjort meget mere, men hensynet til at bevare oliefondens integritet er gået forud for Ukraines interesser og dermed vores egen og Europas sikkerhed«.

Den norske regering har ikke selv tilbudt at stille garanti for EU-lånet til Ukraine, men en europæisk diplomat udbryder begejstret.

»Det ville være en fantastisk idé! Alle måder, Norge kunne bringe deres oliefond i spil, ville være meget velkomment«.

KARIN AXELSSON

FORTSÆT MED AT LÆSE

»Fortsæt arbejdet, brødre«: Putin afviser Zelenskyjs forslag om et møde

47 norske økonomer i opråb: Norge bør betale til Ukraine nu!

»Det er meget bekymrende«: Troels Lund Poulsen kalder situationen i Ukraine akut

Deltag i samtalen

Læs Politikens retningslinjer for samtalen her.

Skriv dit indlæg

Indholdet fortsætter efter annoncen

Annonce

FILMANMELDELSER

Susanne Bier kunne have givet historien en mavepuster

OVERNATNINGSTJEK

England år 1910 mødes med Shanghai i Køge – men alt har ikke spillet fra start

INTERNATIONALT

Elon Musk-støttet partileder truer Farage fra højre

Her er de fire favoritter til at overtage Keir Starmers brandvarme sæde

TEMA | POLITIKEN FORTÆLLER

Kære far, du var der aldrig. Nu har jeg lavet mit eget familiealbum – sammen med nogle andre mænd

DANMARK

Ny forsvarsminister: »Det bliver en af de store beslutninger, jeg skal til at dykke ned i«

ANNONCØRBETALT INDHOLD

Et moderne folkevognsrugbrød giver familien plads, ro og eventyr

P | LYT TIL POLITIKEN

Vi har en ny lyd-app til dig

I Politiken Lyd kan du få alt det, du godt kan lide ved Politiken, og mere til - bare som lyd.

AI | DANMARK

De to amerikanske professorers advarsel er ulig noget, de tidligere har skrevet. Alvoren er ikke til at tage fejl af

Brølere med ai: Her er tre eksempler

Lyt med nu →

Indholdet fortsætter efter annoncen

Annonce

P | SENESTE
PODCAST

PODCAST
HILLSONG INDEFRA
1. MAJ 2026
Afsnit 1: Når Gud taler til dig

PODCAST
VOKSNE MENNE-SKER
2. JUNI 2026
Sofie Gråbøl (del 1): »De voksne ville ikke være voksne. Det gjorde mig utryg som barn«

PODCAST
VI HENTER BENTE
1. JUNI 2026
Sådan optimerer du din energi i hverdagen - med Pia Norup

PODCAST
BØGER DER GØR VERDEN STØRRE
1. JUNI 2026
Der findes da spøgelser

PODCAST
FJERN-SYNS-KLUBBEN
1. JUNI 2026
Taxa (2): Lærke Kløvedal forsvinder i København

PODCAST
BJØRNE-TJENE-STEN
2. JUNI 2026
Er du stiv, vissen eller stangba-cardi?

OM
3. JU
Ursul
(1): 'O
verde
leger
rap i

RUSLANDS ANGREB PÅ UKRAINE

Ekspert: Putins svar på pressemøde blotlægger hans fuldstændige mangel på realitetssans

LUCIA ODOOM | 5 SANGE DU SKAL HØRE LIGE NU

Jeg begræder, at det ikke er lykkedes en eneste dansk festival at booke hende

● LIVE | FOLKETINGSVALG

Messerschmidt afviser at være en vendekåbe

● LIVE

»Fortsæt arbejdet, brødre«: Putin afviser Zelenskyjs forslag om et møde

Ukraines spektakulære modangreb sætter en stopper for Putins fest

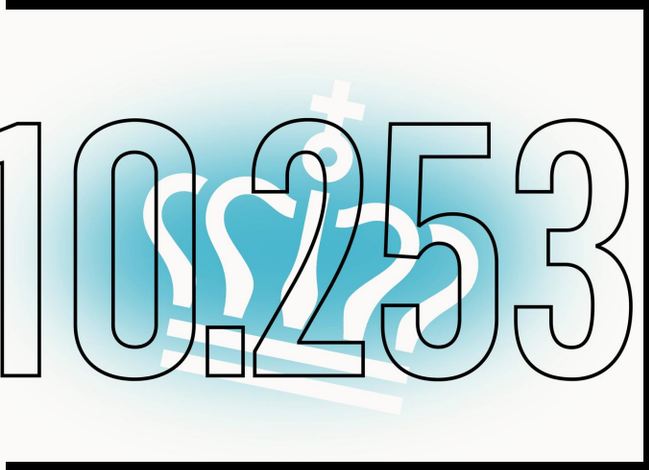

TEMA | FOLKETINGSVALG

Skal du betale mindre i skat? Prøv vores beregner og få svaret

Politikens fagredaktører har læst regeringsgrundlaget – her er, hvad du skal vide

P | LYT TIL POLITIKEN

Vi har en ny lyd-app til dig

I Politiken Lyd kan du få alt det, du godt kan lide ved Politiken, og mere til - bare som lyd.

Lyt med nu →

| KLUMME AF MARCUS RUBIN

Teknologi og skærme er frisættende og vejen til det gode liv

| DEBATINDLÆG AF ALLAN HOLMGREN

Psykolog: Der skal ikke være fokus på trivsel i folkeskolen

| DANMARK

21-årige Simon: »Det er farligt, hvis det ender med at blive en undskyldning for en selv«

| FOLKETINGSVALG

»Det er jo en provokation. Altså hvor dumme tror hun, gruppemedlemmerne er?«

»Hun pisser på 75 procent af folketingsgruppen«: Socialdemokrater er i oprør efter Hummelgaards forfremmelse

| DISTORTION

»Det her er mit fucking gamle neighbourhood«

»Jeg har lige meldt mig syg på arbejde i morgen«, lyder det fra en ung fyr midt i mængden

P | HVAD MED ET SPIL

Sudoku?

P | HVAD MED ET SPIL

Krydsord?

P | UNDERHOLDNING

Udforsk alle spil

POLITIKEN

Organet for den højeste oplysning siden 1884

Søg

Rådhuspladsen 37,
1785 Kbh V

Redaktionen:
33 47 12 00

Kundecenter:
70 15 01 01

Kontakt os

Køb annoncer

Forsideredaktør lige nu:
Ove Kusnitzoff

Vi tager ansvar for indholdet og er tilmeldt

PRESSE NÆVNET

Nyheder
- Danmark
- Internationalt
- Klima
- Sport
- Politiken in English

Debat
- Leder
- Kroniken
- Klummer
- Debatindlæg
- Dagens tegning
- Send debatindlæg

Kultur
- IBYEN
- Film og TV
- Musik
- Medier
- Bøger
- Kunst
- Scene
- Arkitektur

Andet
- Podcast
- Nyhedsbreve
- Underholdning
- Plus
- Live
- Navne
- Arkiv
- Erhverv

Dagens avis

DU ER LOGGET IND SOM

Håvard Halland
Abonnent

Mine oplysninger
Brug for hjælp?
Log ud

Genveje
→ Nyhedsbreve
→ Betaling
→ Gemte artikler
→ Rabatter og fordele

Administrér samtykke
Cookiepolitik
Privatlivspolitik

© Alt materiale på denne side er omfattet af gældende lov om ophavsret. Læs om reglerne her

Hop til toppen